

Výstava „ORBIS PICTUS HISTORIANA (SVET V OBRAZOCH HISTORIKOV)“

Srdečne Vás vítam dnes poobede tu v spoločenej sále Knižnice Antona Bernoláka v Nových Zámkoch na vernisáži výstavy prác dvoch vystavovateľov, PaedDr. Heleny Rusnákovej a RNDr. Miroslava Eliáša. Táto výstava, ktorá bude trvať do 26. mája 2017, nesie názov: ORBIS PICTUS HISTORIANA (SVET V OBRAZOCH HISTORIKOV). Vystavovatelia, ktorí na výstave predstavujú svoje vyšívané, nakreslené a namaľované obrazy, pôsobia vo viacerých oblastiach.

PaedDr. Helena Rusnáková sa narodila a dodnes žije v Nových Zámkoch. Má jedného syna. Momentálne pracuje ako stredoškolská učiteľka na Obchodnej akadémii v Šuranoch. Je absolventkou štúdia na Pedagogickej fakulte v Nitre, Vysokej škole pedagogickej v Nitre – Fakulte humanitných vied, Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Doktorát získala na Katedre všeobecných dejín Univerzity Komenského v Bratislave. Napísala historické diela, elektronicky publikované poviedky, stovky článkov do regionálnej tlače, odborných časopisov a na webové portály teraz.sk, učiteľské noviny. Píše aj blogy. V roku 2012 bola spoluautorkou putovnej výstavy Viktorin József és Visegrád / Jozef Viktorin a Vyšehrad. Ďalšia putovná výstava Fotografie rozprávajú vznikla po tom, čo Helena v rámci bádateľského krúžku Obchodnej akadémie v Šuranoch založila facebookovú skupinu v r. 2012.

RNDr. Miroslav Eliáš sa narodil a tiež žije aj pôsobí v Šuranoch. Študoval na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici – Fakulte prírodných vied a na detašovanej katedre ekomuzeológie v Banskej Štiavnici absolvoval magisterské štúdium. Neskôr tu získal titul RNDr. Založil Mestské múzeum Šurany. Zrealizoval stálu expozíciu Múzea rodu Forgáč v kaštieli Jelenec. Je autorom návrhu pamätnej tabule Adama

Forgácha, ktorá bola umiestnená na Kalvárii v Nových Zámkoch. Navrhol tiež pamätnú tabulu Antona Bernoláka v Šuranoch, ktorá sa nachádza vo farskom kostole sv. Štefana Prvomučeníka v Šuranoch. Z kartónu, dreva vytvára modely (makety) historických objektov a pamiatok, z ktorých mnohé už neexistujú. Tieto boli už vystavené (v Šuranoch, Nových Zámkoch, v Nitre). Od r. 2013 je riaditeľom Mestského kultúrneho strediska v Šuranoch. Je autorom mnohých historických, faktografických, archeologických knižných publikácií.

Helena R. zdedila vzťah k ručným prácam po matke. Vyšívaniu obrazov sa venuje takmer dva roky. V rámci tejto prvej výstavy jej diel máme možnosť zoznámiť sa s jej dekoratívnou tvorbou vo forme vyšívaných gobelínových obrazov. U niektorých aplikovala jednu farbu či dve až tri farby, niektoré ponímajú celú farebnú škálu. Obrazy majú aj stojan, je ich teda možné aj položiť na horizontálny povrch. Vznikli na základe rôznych predlôh. Podľa historických pohľadníc boli vyhotovené vo vitríne stojace malé obrazy s motívom pôvodnej železničnej staničnej budovy a motívom farského kostola v Nových Zámkoch. Zaujímavé sú obrazy visiace na ľavej bočnej stene, ktoré podľa fotografií (so svetlom a tieňom) zobrazujú labuť z Bajču, bociany z Komjatíc a kaplnku v Šuranoch. Na tejto stene nájdeme tiež námety z gréckej mytológie: Múzu básnictva a Múzu maliarstva. V spodnom rade sa nachádza obraz, ktorého predlohou bol obraz Nezábudky od Alfonsa Marie Muchu. Dekoratívne je poňatý i väčší obraz s motívom slovanskej devy s ružami. Na stene i vo vitríne nájdeme i ďalšie obrazy s historickými motívami: stredovekých rytierov, šľachty, selského baroka, dostavníka, ... Na paneloch sú zasa rozmiestnené malé obrazy so zátišiami, zoomorfnými motívami (vtáctvo) a krajinkami v rôznych ročných obdobiach.

Miroslav E. tu vystavuje po prvýkrát svoje kreslené a maľované diela. Z nich najstaršie, približne pred desiatimi rokmi vytvorené sú jeho kresby ceruzou, tušom i kriedou, ktoré sa nachádzajú na pravej bočnej stene sály. Zachytávajú in situ /v teréne/ nakreslené krajiny s historickými stavbami. Ďalej tu nájdeme jednu akvarelovú maľbu (Kalvária v B. Štiavnicí), štyri obrazy namaľované temperovými farbami. Ostatné obrazy vznikli maľbou olejovými alebo akrylovými farbami na plátno. Hlavným námetom je: krajinomaľba (krajina) s historickou architektúrou alebo prírodná krajinomaľba, potom portrét (podobizeň). Na čelnej stene sály môžeme vidieť historickú rekonštrukciu najväčšieho hradu Turčianskej stolice – Sklabiňa, ktorý je v súčasnosti už ruinou. Vedľa tohto obrazu je umiestnený veľký horizontálny obraz alegórie dobývania Šurian Osmanmi v r. 1663. Namaľovaný bol na základe medirytinových predlôh. Väčšina obrazov vznikla podľa dobových i súčasných fotografií. Zo znázornených miest si môžeme všimnúť napríklad Banskú Štiavnicu, Bardejov, Bojnice, Nitru, Kráľovu hoľu. Medzi portrétmi spoznáme významného básnika Sama Chalupku. Na zadnej stene je zavesený i erb. V jednej z vitrín sú uložené makety historických objektov, z ktorých maketa Stonehengu je prvýkrát vystavená.

Kurátorka výstavy: Mgr. Erika Szócsová, PhD.